

tyński miesięcznik samorządowy

TwojeMiasto

nr 6, sierpień 2003

ISSN 1730-5098

„Ku przestrodze” po raz piąty

■ **Auta poświęcone**

■ **Organizacje pozarządowe**

■ **Reguła prawej ręki**

TYCHY. DOBRE MIEJSCE

Dni Tyskie

Atrakcje przygotowane z okazji Dni Tyskich i piękna pogoda przyciągnęły 28 i 29 czerwca do Parku Miejskiego tysiące mieszkańców naszego miasta i regionu. W bogatym programie imprezy każdy mógł znaleźć coś dla siebie: przygotowano gry, zabawy i widowiska dla dzieci; starsi uczestnicy imprezy rywalizowali w konkursach, bawili się przy muzyce, co odważniejsi mogli skoczyć na bungee. Na scenie

pojawiły się największe gwiazdy polskiej muzyki rozrywkowej: Blue Cafe, Myslowitz, Daab czy Cree. Zespoły wykonały wszystkie swoje przeboje, zaprezentowały również nowe utwory.

Dni Tyskie odbywały się po raz trzeci i już teraz zapraszamy na kolejną edycję imprezy.

(AC)

Czyste gminy

Prawie 250 tys. zł otrzymał Powiatowy Urząd Pracy w Tychach na realizację programu „Czyste gminy wizytówką powiatu”. Zarząd województwa śląskiego pozytywnie ocenił tysi program i przyznał dodatkowe pieniądze z Funduszu Pracy.

Całkowity koszt realizacji projektu wynosi ok. 470 tys. zł. Brakujące 220 tys. wyłożą partnerzy Powiatowego Urzędu Pracy uczestniczący w programie - pracodawcy z Tychów i powiatu bieruńsko-lędzkiego. W ramach programu zorganizowane zostaną roboty publiczne i prace interwencyjne, przy których zatrudnionych będzie 60 bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tychy. Będą oni wykonywać prace porządkowe: kosić trawę, pielęgnować klomby, sprzątać

chodniki i oczyszczać ścieżki rowerowe. Pracodawcy zatrudniać będą pracowników na okres od czterech do dziewięciu miesięcy. W zamian otrzymają między innymi zwrot części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne. Każdy pracodawca biorący udział w programie po jego zakończeniu zobowiązany jest do utrzymania pracowników na własny koszt przez kolejne trzy miesiące.

Głównym celem przedsięwzięcia jest aktywizowanie grupy bezrobotnych, zaś celem dodatkowym jest wykonanie takich prac, które wpłyną na poprawę estetyki i czystości w miejscach publicznych.

(AC)

Po audycie

14 i 15 lipca audytorzy z Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji przeprowadzili w Urzędzie Miasta Tychy tzw. audyt nadzoru. Jego celem było sprawdzenie, czy w urzędzie prawidłowo funkcjonuje system zarządzania jakością oparty na międzynarodowej normie ISO 9001:2001. Audyt zakończył się pomyślnie.

Przypomnijmy, że w lipcu ubiegłego roku Polskie Centrum Badań i Certyfikacji przyznało UM Tychy certyfikat potwierdzający, że wdrożony przez urząd system spełnia wymagania normy. Certyfikat jest ważny przez trzy lata. W tym czasie pracownicy ratusza będą co najmniej dwa razy w roku poddawani dodatkowej weryfikacji.

Aby poprawić jakość obsługi klienta w poszczególnych wydziałach ustawiono specjalne skrzynki, do których można wrzucać wypełnione ankiety. Prosimy w nich o odpowiedź, czy są Państwo zadowoleni z obsługi, czy też nie. Wnioski z analizy ankiet służą do podejmowania działań mających na celu podniesienie jakości usług tyskiego UM.

(AC)

tyski miesięcznik samorządowy

TwojeMiasto

Tyski miesięcznik samorządowy Twoje Miasto

Wydawca: Miasto Tychy

Redakcja: Urząd Miasta Tychy, al. Niepodległości 49, tel./fax 227 00 11, e-mail: redakcja@umtychy.pl

Redaguje zespół. Redaktor naczelny: Marcin Lauer

Fotoreporter: Barbara Marzec

Projekt, skład i druk na zlecenie wydawcy: Studio Projektowe PLAKAT

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.

MIESIĘCZNIK BEZPŁATNY

Auta poświęcone

Jak zapowiadaliśmy w poprzednim numerze „TM”, 27 lipca w kościele św. Krzysztofa w Tychach odbyła się uroczystość święcenia samochodów. W tym znanym w całym kraju wydarzeniu wzięło udział ponad dwa tysiące kierowców. Uroczystość poprowadził metropolita katowicki arcybiskup Damian Zimoń.

Wzorem lat ubiegłych kierowcy już od godzin porannych zajmowali miejsca przy ul. Wyszyńskiego i Edukacji. Nad sprawnym przebiegiem uroczystości czuwała policja oraz straż miejska.

(AC)

Szanowni Państwo

Tematem wiodącego artykułu tego numeru „Twojego Miasta” jest działalność tych organizacji pozarządowych. Trzeci sektor - zwany tak dla odróżnienia od administracji publicznej i sektora przedsiębiorstw - świadczy w Tychach wiele usług na rzecz mieszkańców, rozszerzając i wzbogacając ofertę miejską. Warta podkreślenia jest dobra współpraca organizacji pozarządowych z miastem, które zleca im konkretne zadania i dofinansowuje różnorodne projekty.

Działalność organizacji pozarządowych jest bardzo ważnym miernikiem aktywności społecznej. To pojęcie, skompromitowane w czasach PRL-u, odzyskuje swoją wartość. Poziom aktywności wykraczający poza zaspokajanie podstawowych potrzeb świadczy o dynamizmie danej społeczności i gotowości do podejmowania wyzwań - słowem o tym, co będzie decydowało w przyszłości o sukcesie lub porażce całych społeczeństw.

W Tychach nie brakuje przykładów na to, że dzięki dobremu pomysłowi, ciężkiej pracy i determinacji można osiągnąć sukces. Taki sukces na pewno osiągnęli organizatorzy festiwalu imienia Ryśka Riedla, o którym także piszemy. Festiwal ten ma już wyrobioną markę w całej Polsce, corocznie przyciągając do naszego miasta tysiące fanów dobrej muzyki.

Życzę przyjemnej lektury.

Andrzej Dziuba

Prezydent Miasta Tychy

Podziękowali TOPR-owcom

2 lipca w siedzibie Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Zakopanem odbyło się spotkanie podsumowujące akcję ratowniczą i poszukiwawczą, podjętą po styczniowej tragedii w Tatrach, w której zginęło ośmioro młodych tyszan. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz Zakopanego i Tychów, ratownicy TOPR-u, rodziny ofiar wyprawy na Rysy, dyrekcja Liceum

Ogólnokształcącego im. L. Kruczkowskiego, w którym uczyli się uczestnicy tragicznej wycieczki.

Prezydent Tychów Andrzej Dziuba uroczście przekazał ratownikom sprzęt zakupiony ze środków zgromadzonych na utworzonym zaraz po wypadku koncie „Lawina”, na które ofiarodawcy z całego kraju i zagranicy wpłacili ponad 47 tys. zł. Dyrektor LO im L. Kruczkowskiego Urszula Mandera (na zdjęciu) przekazała TOPR-owcom 50 tys. zł zebranych na specjalnym rachunku utworzonym przez szkołę.

Władze miasta, dyrekcja szkoły oraz rodziny ofiar dziękowali ratownikom za trwającą wiele miesięcy akcję poszukiwawczą. Spotkanie w Zakopanem było pełne powagi, niezwykle serdeczne i wzruszające.

(AC)

Święto Czekolady

19 i 20 lipca na placu w Parku Miejskim odbyła się trzecia już edycja Święta Czekolady, organizowanego przez Miejskie Centrum Kultury. W tym roku gwiazdą imprezy był kubański muzyk Rei Ceballo z zespołem, wystąpiły także grupy: Dzióło, Keiser Walzer, Szóste Koło Suggestii, Nagar Blues Band oraz Sami. Podczas dwudniowego święta tyszanie mogli brać udział w licznych konkursach i zabawach, a także skosztować czekolady. Dla jej smakoszy przygotowano aż 3 tysiące tabliczek. Ci, którzy zjedli jej za

dużo, mają rok na poprawę figury. A podczas kolejnego Święta Czekolady będą mogli znowu zaszaleć.

(AC)

Organizacje **pozarządowe**

W Tychach działa ponad 90 organizacji pozarządowych. Skupiają one blisko 13 tys. członków i zatrudniają 146 osób. Dodatkowo współpracuje z nimi 250 wolontariuszy - wynika ze spisu organizacji trzeciego sektora przeprowadzonego w ubiegłym roku w Tychach przez Biuro Inicjatyw Społecznych.

Współpracy z organizacjami pozarządowymi poświęcony był jeden z warsztatów podczas ostatniego Tyskiego Seminarium Majowego

Nie mamy wpływu?

Bohdan Jałowicki i Marek S. Szczepański w wydanej w 2002 r. książce pt. „Rozwój lokalny i regionalny w perspektywie socjologicznej” podkreślają, że w naszym społeczeństwie dominuje przekonanie o braku wpływu przeciętnego obywatela na bieg spraw publicznych. A przecież każdy członek społeczeństwa może współtworzyć świat wokół siebie, działając np. na rzecz społeczności lokalnej, w której żyje. W tym celu powstają oddolnie i spontanicznie grupy, tworzone na zasadzie dobrowolnego udziału obywateli i funkcjonujące niezależnie od struktur państwowych. Jak podają autorzy, obecnie w kraju funkcjonuje ponad 20 tys. organizacji pozarządowych, które zajmują się szeroko rozumianą pomocą społeczną, a także edukacją i wychowaniem, kulturą i sztuką, ochroną i profilaktyką zdrowotną oraz ekologią.

Gmina współpracuje

Gmina Tychy od kilkunastu lat podejmuje współpracę z różnego typu lokalnymi i ponadlokalnymi organizacjami pozarządowymi

mi, działającymi m.in. w obszarach pomocy społecznej i ochrony zdrowia, aby skutecznie i racjonalnie wspierać najstarsze grupy społeczności lokalnej. Najbardziej rozwiniętą formą współpracy jest zlecenie przez gminę prowadzenia placówek. W Tychach znaczącą część zadań pomocowych przekazano tyskiemu oddziałowi Caritas Archidiecezji Katowickiej, który prowadzi:

- Dom Pomocy Społecznej, obejmujący całodobową opieką 48 osób starszych i niepełnosprawnych,

- Świetlicę Terapeutyczną dla Osób Upośledzonych Umysłowo dla 15 osób z zaburzeniami psychicznymi, które korzystają z usług opiekuńczych, zdrowotnych i rekreacyjno-kulturalnych,

- cztery świetlice środowiskowe, obejmujące opieką 190 dzieci ze środowisk zagrożonych ubóstwem i patologiami społecznymi oraz organizujące działania rekreacyjno-wypoczynkowe dla osób starszych.

Poważny pakiet zadań w zakresie pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej osobom uzależnionym od alkoholu i innych środków uzależniających, a także członkom ich rodzin zostało zlecone stowarzyszeniu „Trzeźwość Życia”. Prowadzi ono także działalność profilaktyczną i szkoleniową w zakresie uzależnień.

Weź udział w konkursie

Inną formą współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi są konkursy pomoco-

we organizowane od siedmiu lat przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia UM. Konkursy takie dają możliwość współfinansowania działań organizacji społecznych i ujawniania obszarów niezaspokojonych dotąd ważnych potrzeb. Do wzięcia udziału w konkursach organizacje zapraszane są przez ogłoszenia w prasie lokalnej. W tym roku projekty miały na celu podniesienie społecznej świadomości o prawach osób niepełnosprawnych, ich pozytywnym wkładzie w życie społeczeństwa oraz o problemach, z jakimi się borykają. Spośród dziewięciu zgłoszonych wniosków specjalna komisja zakwalifikowała do realizacji pięć, przeznaczając na nie łącznie ok. 34 tys. zł.

Się dzieje

Niektóre z tych projektów już zostały zrealizowane. 7 czerwca odbył się II Wiosenny Piknik Integryjny „Ja, Mama, Tata i Zabawa”, zorganizowany przez Tyskie Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Specjalnej Troski „Być razem” oraz Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Ziarno”. Celem pikniku było pokazanie, że osoby niepełnosprawne mają wiele do zaoferowania społeczności ludzi zdrowych.

Realizowany jest już projekt Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów

Piknik integracyjny „Ja, Mama, Tata i Zabawa”

Zabawy KLANZA pt. „Popatrz na siebie - zainteresuj się mną”. Założeniem programu, którego punktem kulminacyjnym będzie spektakl teatralny z udziałem niepełnosprawnych dzieci, jest pokazanie ich możli-

Caritas organizuje dla dzieci zajęcia w świetlicach...

wości oraz integracja z otoczeniem. Planowane jest również założenie Centrum Osób Niepełnosprawnych, które umożliwiłoby ich samorealizację - zarówno osób upośledzonych umysłowo, jak i niedowidzących czy niedosłyszących. Brakuje jednak funduszy. Julita Błońska-Charchut ze stowarzyszenia KLANZA widzi szanse rozwoju organizacji i ich działań w przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej: - UE otwiera szerokie pole działania i stwarza szanse na realizację różnego rodzaju projektów. Unia ma pieniądze, do których jako kraj niezrzeszony nie mielibyśmy dostępu. Nasze przystąpienie do Wspólnoty to szansa, obawiam się jednak, że nie jesteśmy jeszcze dobrze przygotowani merytorycznie. Myślę tu o umiejętności pisania programów i ich prawidłowego rozliczania. Istnieje również bariera językowa i na to powinno się teraz zwrócić szczególną uwagę.

Znają potrzeby

Kolejną formą współpracy jest współtworzenie i współfinansowanie projektów zgłoszonych przez stowarzyszenia, które mogą się wykazać dobrym rozeznaniem potrzeb społeczności lokalnej. W ubiegłym roku taką formę przyjęto w dofinansowaniu takich przedsięwzięć, jak np. prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, członków Tyskiego Klubu Abstynentów „Bosman”, uczestnictwo w „Złocie Rodzin Abstynentek” członków tyskich abstynentek grup samopomocowych organizowanym przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne, kolonie dla 550 dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych patologią społeczną, organizowane m.in. przez tyski Caritas.

Od sportu do ekologii

Zakres działań organizacji pozarządowych jest bardzo szeroki. Jak podaje rocznik „Ty-

skie Regionalia” sporą część tyskiego sektora non profit stanowią stowarzyszenia kultury fizycznej i sportu oraz uczniowskie kluby sportowe (25 proc. ogółu organizacji w Tychach). Inne najpopularniejsze pola działania to: oświata, edukacja i wychowanie

(15,6 proc.), pomoc społeczna i działalność charytatywna (14,8 proc.), hobby i rozwój zainteresowań (11,1 proc.), ochrona zdrowia i rehabilitacja (10,4 proc.). Tyskie organizacje zajmują się również problemami ekologii, ochrony środowiska i ekorozwoju. Jedną z nich jest miejskie koto Polskiego Klubu Ekologicznego. Celem działań PKE jest realizacja idei ekorozwoju, ratowanie przed zagrożeniami środowiska i jego poprawa. Organizacja zajmuje się również ochroną przyrody, życia i zdrowia człowieka, a także ochroną krajobrazu i dziedzictwa kulturowego. Jednym z głównych celów PKE jest kształtowanie w społeczeństwie świadomości, że jakość życia zależy m.in. od równowagi pomiędzy środowiskiem a rozwojem cywilizacji. Podstawowe działania organizacji skupiają się na upowszechnianiu progra-

na równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska.

Każdy sobie?

Sektor organizacji pozarządowych boryka się z wieloma problemami. Skąpe zasoby ludzkie, techniczno-organizacyjne oraz finansowe nie pozwalają im w pełni rozwijać działalności i prowadzić szeroko zakrojonych przedsięwzięć. Tyski sektor cechuje również brak poczucia, że jest się częścią jakiejś wspólnoty. Każda z organizacji stara się samodzielnie rozwiązywać swoje problemy. Tymczasem konieczna jest kooperacja między nimi, jak również wsparcie sektora przedsiębiorstw. - Współpraca pomiędzy organizacjami jest ważna. Dzięki niej możemy wymieniać się doświadczeniami, wzbogacać realizowane projekty. Jest to z korzyścią zarówno dla nas samych, jak i dla ludzi, na rzecz których działamy - mówi Agnieszka Czachowska ze Stowarzyszenia Ekologiczno-Kulturalnego „Ziarno”.

Ważne partnerstwo

Ideę partnerstwa społecznego warto promować, by skutecznie identyfikować problemy społeczne. W społeczeństwach rozwiniętej demokracji najsilniejszymi partnerami władz są właśnie organizacje pozarządowe i stowarzyszenia o charakterze lokalnym. Z badań socjologicznych wynika, że ponad

... i plenerze

mu Agenda 21. Jest to globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju, przyjęty na Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro w 1992 r. Wskazuje on, w jaki sposób moż-

połowa tyszan nie zetknęła się z organizacjami pozarządowymi. Przed nimi ciągle zatem długa droga.

Hanna Garyga

UPAŁY

UPAŁ - to wysoka, często przekraczająca 30°C, temperatura powietrza spowodowana intensywnym oddziaływaniem promieni słonecznych. Latem zbyt długie przebywanie w upale, na słońcu lub w przegrzanym miejscu, a także zbyt intensywny wysiłek fizyczny w czasie gorącego dnia mogą powodować urazy termiczne: przegrzanie lub oparzenie słoneczne.

OBJAWY I PIERWSZA POMOC

Typowymi objawami przegrzania są: osłabienie, zawroty głowy, pragnienie, nudności i wymioty, kurcze mięśni (zwłaszcza nóg i brzucha), może dojść nawet do utraty przytomności. Pierwsza po-

Objawami oparzenia słonecznego są: zaczerwienienie, swędzenie i pieczenie skóry, gorączka, ból głowy. Należy wziąć chłodny prysznic, zmyć olejki (kremy), miejsca oparzone polewać obficie zimną wodą. Jeśli na skórze wystąpią pęcherze, konieczny będzie suchy, sterylny opatrunek, warto wówczas również skorzystać z pomocy medycznej.

JAK SIĘ USTRZEC

- Ogranicz do minimum przebywanie na słońcu, zwłaszcza w okresie najintensywniejszego działania jego promieni w godzinach południowych,
- unikaj intensywnego opalania. Opalenizna spowalnia zdolność organizmu do samoczynnego chłodzenia. Na plaży stosuj środki ochronne przed promieniami słonecznymi - kremy i olejki o wysokim współczynniku skuteczności,
- unikaj skokowych zmian temperatur. Zwolnij tryb życia. Ogranicz wyczerpujące zajęcia. Stosuj tabletki solne, ale tylko wtedy, jeśli zostały zalecone przez lekarza,
- przebywaj wewnątrz pomieszczeń tak długo, jak to możliwe. Jeśli nie są klimatyzowane, zejdź na najniższy poziom budynku, poza zasięg światła słonecznego,
- w domu postaraj się jak najdłużej utrzymać chłodne powietrze.

Dobre efekty daje montaż okiennych żaluzji, a zwłaszcza zewnętrznych okiennic, które latem chronią przed przegrzaniem, a zimą zatrzymują ciepło wewnątrz domu,

- spożywaj posiłki lekkie, ale zbilansowane (zawierające wszystkie niezbędne składniki odżywcze i energetyczne),
- pij regularnie duże ilości wody. Osoby cierpiące na epilepsję, schorzenia serca, nerek lub wątroby, będące na niskowodnej diecie oraz mające problemy z utrzymaniem płynów, powinny wcześniej zasięgnąć porady lekarza,
- ogranicz picie alkoholu. Mimo, że zimne piwo i inne napoje alkoholowe pozornie zaspokajają pragnienie, zazwyczaj powodują dalsze odwadnianie organizmu,
- ubieraj się w luźno dopasowane rzeczy z naturalnych tkanin, zakrywające możliwie największą powierzchnię skóry. Lekka i jasna odzież odbija promieniowanie słoneczne i ciepło, pomagając tym samym utrzymać normalną temperaturę ciała,
- noś nakrycia głowy, które skutecznie będą ją chronić przed nadmiernym nagrzaniem.

W CZASIE SUSZY

moc polega na położeniu poszkodowanego w chłodnym miejscu, z uniesionymi 20-30 cm powyżej poziomu ciała nogami. W przypadku, gdy chory traci przytomność, ale oddech i tętno są wyczuwalne, trzeba go ułożyć na boku. Dobrze jest poluzować ubranie i stosować dla obniżenia temperatury ciała chłodne okłady. Najprościej zrobić je ze zmoczonego zimną wodą ręcznika lub ściereczki. Osobie z objawami przegrzania najlepiej podać do picia wodę z solą, którą powinna pić małymi łykami. Jeśli wystąpią nudności, wodę należy odstawić. W przypadku wymiotów konieczna jest natychmiastowa pomoc medyczna.

- Zmniejsz zużycie wody. Gdy to tylko możliwe, kilkakrotnie używaj tej samej. Podlewanie trawników i mycie samochodów w czasie suszy to marnotrawstwo,
- pamiętaj, że podczas upałów występuje zwiększone zagrożenie pożarowe. W lesie, na podsuszonych łąkach i ścierniskach zachowaj szczególną ostrożność i staraj się nie zaproszyć ognia.

(AH)

Opracowanie na podstawie materiałów Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego

Reguła prawej ręki

Na wielu osiedlach likwidowane są wszystkie znaki pionowe związane z pierwszeństwem przejazdu, a w zamian wprowadza się tzw. „regułę prawej ręki”, która na skrzyżowaniu równorzędnych dróg każe ustąpić pierwszeństwa przejazdu pojazdowi znajdującemu się z prawej strony.

Zmian takich dokonano już w rejonach osiedli B, E, F, H, R, W, Z, Z-1 oraz w dzielnicach Czułów, Mąkołowiec, Paprocany i Wilkowyje. Zmiany te nie dotyczą ulic wlotowych z tych dzielnic, które pozostają oznakowane znakami „Ustąp pierwszeństwa przejazdu” lub „Stop”.

Na wszystkich drogach wlotowych do wymienionych rejonów zostały ustawione tablice informujące o zmianie. - Jej wprowadzenie było podyktowane potrzebą uporządkowania ruchu kołowego, a przede wszystkim jego uspokojenia. Reguła prawej ręki jest od wielu lat z powodzeniem stosowana w wielu krajach Europy i całego świata. Jej stosowanie przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa ruchu samochodowego i pieszego. Dzieje się tak, gdyż stosowanie reguły wymusza na kierowcach zwolnienie lub nawet całkowite zatrzymanie pojazdu przed każdym skrzyżowaniem

w celu ustąpienia pierwszeństwa nadjeżdżającemu z prawej strony - tłumaczy naczelnik Wydziału Komunikacji UM Tychy Henryk Drozdek.

Poniżej przedstawiamy kilka przykładowych sytuacji na skrzyżowaniach dróg rów-

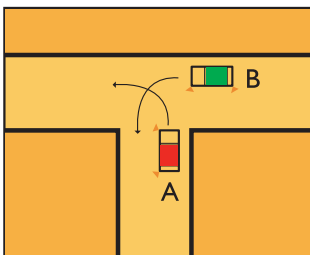
norzędnych, czyli takich, na których obowiązuje reguła prawej ręki, z zaznaczoną właściwą kolejnością przejazdu. Przypominamy także definicje skrzyżowania i drogi twardej:

skrzyżowanie - przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową lub stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze,

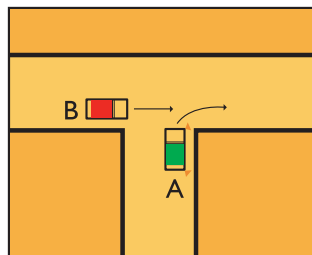
droga twarda - droga z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinkierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi.

Z przytoczonych definicji jasno wynika, iż przecięcie się dróg o nawierzchni asfaltowej, z drogą o nawierzchni np.: tłuczniowej czy żwirowej nie jest skrzyżowaniem, w związku z tym pojazdy jadące drogą asfaltową mają pierwszeństwo przed pojazdami poruszającymi się drogą gruntową.

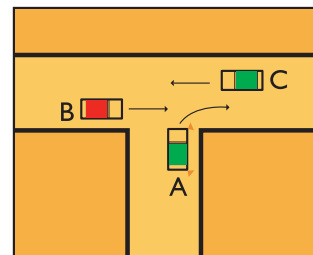
(AC)

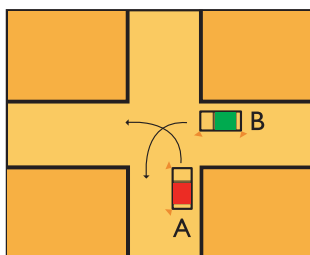
Kolejność przejazdu: B, A

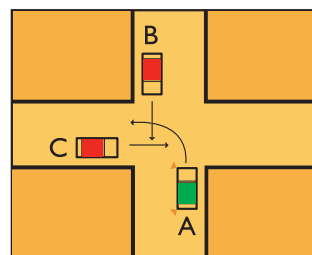
Kolejność przejazdu: A, B

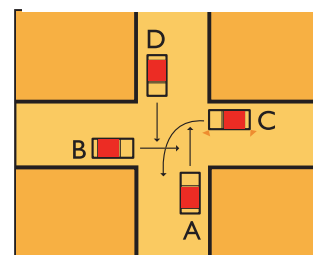
Kolejność przejazdu: C i A razem, następnie B

Kolejność przejazdu: B, A

Kolejność przejazdu: A do środka skrzyżowania, następnie C, B i A

Kolejność przejazdu: w tym wypadku obowiązuje zasada grzecznościowa, tzn. kierowca, który zdecyduje się przepuścić pozostałe pojazdy sygnalizuje to kierowcy pojazdu ze swojej lewej strony i opuszcza skrzyżowanie jako ostatni

Przeestroga spod czarnego kapelusza

Obojętnie czego by się o Ryśku nie mówiło - o jego lepszych i gorszych stronach - jedno nie ulega wątpliwości: był Riedel artystą; i to artystą nietuzinkowym, mającym charyzmę, a więc coś, co ma niewielu. Coś, co każe tysiącom młodych i nieco starszych ludzi przyjeżdżać co roku w końcu lipca do Tychów, na kolejne edycje Festiwalu Muzycznego im. Ryśka Riedla, organizowanego niezmiennie pod hasłem „Ku przestrodze”.

Hasło przestrogi przed zgubnymi skutkami uzależnienia od narkotyków towarzyszy festiwalowi od pierwszej jego edycji, która w ośrodku nad Jeziorem Paprocańskim odbyła się w 1999 roku. - Nieprzypadkowo zapraszaliśmy co roku do Paprocana Marka Kotańskiego z „Monaru” i uruchamialiśmy podczas festiwalu punkt konsultacyjny tyńskiego stowarzyszenia „Trzeźwość Życia”. Nie chcemy, żeby „Ku przestrodze” było tylko hasłem z plakatu - mówi Adam Antosiewicz, pomysłodawca i organizator imprezy. - Traktujemy to jaką swoją misję.

Wagę i rangę Festiwalu im. Ryśka Riedla docenia tyski samorząd. Każdego roku współorganizatorami dwudniowego muzykowania nad jeziorem są Miejskie Centrum Kultury i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, a władze miasta - wraz z wojewodą śląskim - obejmują nad imprezą patronat. Ale ranga i każdorazowo wysoka ocena tego festiwalu są zasługą przede wszystkim niezwyklej jego atmosfery oraz grona artystów, którzy pojawiają się tutaj, by zagrać dla Ryśka i dla tysięcy jego fanów z całej Polski. Martyna Jakubowicz, Edyta Bartosiewicz, John Porter, Marek Piekarczyk, zespoły Cree, Dżem i ONA, a także gwiazdy tegorocznej edycji festiwalu - TSA i Perfect - to tylko najjaśniejsze elementy plejady wspaniałych wykonawców, którzy przewinęli się w ciągu ostatnich czterech lat przez scenę w Paprocach.

Lipcowy festiwal to także dla młodych zespołów szansa zaistnienia na rynku muzycznym i w świadomości fanów, ale i możliwość wzbogacenia się o świetne, markowe instrumenty muzyczne, które organizatorzy przeznaczają na nagrody w konkursie. Przykładem wykorzystanej szansy niech będzie wałbrzyska grupa Riders, której zwycięstwo w II Festiwalu im. Ryśka Riedla w roku 2000, otworzyło drogę na

wszystkie sceny bluesowe i rockowe w kraju.

Dodatkowym ubarwieniem tego wszystkiego, co dzieje się na scenie, są zdarzenia okołofestiwalowe, przy okazji których najlepiej widać pomysłowość organizatorów. Tradycją jest już specjalnie urządzona poczta polowa, skąd można wysłać festiwalową kartkę z okolicznościowym datownikiem; wielkim powodzeniem cieszy się oczko wodne, pełne świeczek zapalonych za Ryśka, a w tym roku także za Marka Kotańskiego, honorowego gościa poprzednich edycji, tragicznie zmarłego kilkanaście miesięcy temu. Nie brakuje elementów z innych dziedzin sztuki: nie wypada nie wspomnieć o wystawach fotograficznych, czy o wielkim przedsięwzięciu plastyka Sławomira Żukowskiego, którego dzieło - obraz o powierzchni 10 m kw., namalowany w czasie godzinnego koncertu Dżemu podczas festiwalu w 2000 r. - ma szansę trafić do Księgi Rekordów Guinnessa. W tym roku owo dzieło towarzyszyło bywalcom specjalnie na festiwal urządzanego pubu „Jesiony”.

Za nami jubileuszowa, piąta edycja Festiwalu Muzycznego im. Ryśka Riedla. Jak na jubileusz przystało, bodaj najbarwniejsza, najbardziej naszpikowana gwiazdami i jak sądzić należy - najlepiej udokumentowana. Na festiwalu gościła bowiem ekipa filmowa, która pod reżyserskim okiem Krzysztofa Magowskiego realizuje dokumentalny film o Ryśku. Podczas festiwalu można było obejrzeć fragmenty już nakręcone, całość (pod zaczerpniętym z twórczości Riedla tytułem „Poznałem go po czarnym kapeluszu”) będzie natomiast zawierać materiał powstały w Paprocach w czasie tegorocznego święta fanów Ryśka, fanów dobrej muzyki.

(WUWU)